



صفحه آخر

# همیشه‌ها

حضرت امیر المؤمنین علی؛ فدائی که بیمار کند، فغان دوستان است.

آذان ظهر: ۱۳:۱۰ ■ غروب آفتاب: ۲۰:۰۰  
آذان مغرب: ۲۰:۱۹ ■ نیمه‌شب شرعی: ۰۰:۲۳  
آذان صبح: ۴:۴۶ ■ طلوع آفتاب: ۶:۲۰

صاحب‌امتیاز: مؤسسه همشهری  
مدیر مسئول: عبدال... گنجی  
مدیر: سردرب، دانیال معمار

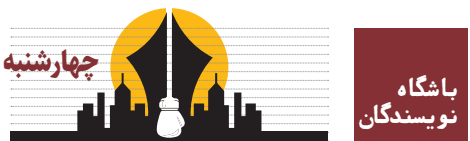
پدیرش آگهی: | تلفن: ۸۴۳۲۱۰۰

توزیع و اشتراک: | تلفن: ۶۱۹۲۳۰۰۰  
موسسه نشرگستر امروزین

چاپ: همشهری | تلفن: ۲۸۰۷۵۰۰۰

دفتر مرکزی: تهران، خیابان ولیعصر (عج)، کوچه شهید سیدکمال فرینی، شماره ۱۴  
کدپستی: ۴۵۹۴۶-۱۹۶۶۶ | تهران، صندوق پستی ۱۹۳۵۵۴۴۶  
تلفن: ۲۲۰۴۶۰۶۷ | شماره: ۳۳۰۳۳۰۰۰ | نامبر: ۲۲۰۴۶۰۶۷

همشهری: | www.hamshahrionline.ir  
سایت روزنامه: | newspaper.hamshahrionline.ir



باشگاه نویسندگان

چهارشنبه

## رستاخیز سفیر در روز واقعه!



ایمان شوقی  
منتقد سینما

گفتن حرفی تازه از فیلم‌های تاریخی ایرانی درباره بزرگ‌ترین حماسه تاریخ شیعه کاری دشوار است؛ زیرا نمونه‌ها آنقدر اندکند که گفته‌ها و نوشته‌ها را تکراری می‌کنند؛ «سفیر» (۱۳۶۱)، «روز واقعه» (۱۳۷۳)، «رستاخیز» (۱۳۹۲) - توقیف شده)، «سریال «مختارنامه» (۱۳۸۹) و... انتظار نمی‌رود که همه مدعیان چاکری آقا ابا عبدالله در ادعای خود صادق باشند ولی این هم پذیرفتنی نیست که پس از ۴۰ سال، دستاوردهای سینمایی مملکت در بزگرداشت یاد و مقام سالار شهیدان حسین بن علی (ع) دو سه فیلم و یک سریال باشد. آن هم در کشوری که عمق ارادت و ارتباط قلبی قاطبه مردم ایران نسبت به آن حضرت چنان است که همه ساله چند ده برابر هزینه فیلم‌های عظیم را خرج برای این‌های عزاداری می‌کنند (نفی بهانه اقتصادی) و سنت نمایشی ریشه‌داری چون تریزه هم برای ۴۰ سال بخشی از این آیین‌ها بوده است. (نفی بهانه حرمت دینی) ضمناً برخلاف ۳ دهه گذشته، امروز سینمای ایران علاوه بر دسترسی به فناوری روز از امکانات زیرساختی نظیر شهرک سینمایی اختصاصی (شهرک نور تابان) و اندوخته عظیم لباس‌های تاریخی و ابزار صحنه و ادوات جنگی برخوردار است که زمانی داشتن‌شان خواب و خیال بود. خدا عالم است که چرا به کار نمی‌روند و یا همچون مجموعه دکورهای مفصل مجموعه تلویزیونی مختارنامه به حال خود رها و فنا شده‌اند!

طبق سازکارهای عمومی سینما باید مثلی از اراده ۳ قطب سراسر، سازنده و مخاطب فراهم باشد تا گام‌های عملی برای ساخت یک فیلم برداشته شود. قطب اول یعنی سرمایه مربوط به تهیه‌کننده است و شاید گفته شود تولید فیلم‌های تاریخی به دلیل نیاز به بودجه گزاف در توان تهیه‌کنندگان سینمای ایران نیست؛ ولی حضور بودجه‌های عمومی در سینما ما این شیشه را باطل می‌کند. پول بخش عمده تولیدات سالانه سینمای ما نه از جیب تهیه‌کنندگان بلکه از محل بودجه‌های فرهنگی سازمان‌ها، وزارت‌خانه‌ها و نهادهای تأمین می‌شود و همین‌جا می‌شود نشانه‌های بی‌انگیزی یا ناشانی با وظایف فرهنگی را نزد آن نهادهای بنیادها رصد کرد و مدیرانشان را مورد سؤال قرار داد. البته انتظار شنیدن پاسخ روشن از زبان مسئولانی که به جای برنامه‌ریزی اصولی برای گردآوری بهترین تخصص‌های سینما و تولید منظم فیلم‌های دینی ترجیح می‌دهند، فقط در ۱۰ روز عزاداری ابا عبدالله گریز به صحرای کربلا بزنند و در فضاهای تحت اختیار‌شان خیمه و تکیه بریا کنند، عبت است. برای آنها نمایش ارادت قلبی خودشان به آقا مهم‌تر است تا تولید آثار هنری ماندگار که شور حسین (ع) را در قلب میلیون‌ها هواخواه مخلص بدمد و الگویی ابدی از ادای فریضه امر به معروف و نهی از منکر به شیوه پیشسویان دین را پیش چشم‌های شیعیان جهان بگذارد.

امتداد این بی‌انگیزی به قطب دوم یعنی پدیدآورندگان فیلم‌ها (فیلمنامه‌نویسان و کارگردانان) می‌رسد که برای پرداختن به چنین سوزهایی از طرفی ناچار خواهند شد از شیوه‌های «بزن درو»‌ی رایج در فیلمسازی مملکت (به‌ویژه در بخش تحقیقات و فیلمنامه) محروم بمانند و از طرف دیگر مدت زمانی معادل تولید چند فیلم را صرف فقط یک پروژه کنند! فراموش نمی‌کنیم که تولید پروژه عظیم سریال مختار، حدود ۸ سال طول کشید و تهیه‌کننده مرحوم، کارگردان و بازیگر نقش اولش را عملاً از چرخه فعالیت در سینمای ایران بیرون انداخت!

و اما ضلع سوم یعنی تماشاگران. آیا حدود ۲۰ میلیون شیعیان ایران و همسایگانش و سایر نقاط جهان مخاطبانی مطمئن و دائمی برای هرعنق تولیدات فرهنگی - از جمله فیلم با محوریت حماسه عاشورا نیستند؟ آیا یک درهم جمعیت (۲۰ میلیون نفر، یعنی ده برابر تماشاگران پرفروش‌ترین‌های سال‌های اخیر سینمای ایران!) خریدار نسخه‌الاین یا قیزیک‌چین محصولاتی نخواهند بود و آیا پایگاه‌های فرهنگی مساجد قابلیت تبدیل به مکان‌های دائمی برای اکران‌های مناسبتی چنین فیلم‌هایی را ندارند؟ این اعداد را در درآمد هر سانس با قیمت بلیت ضرب کنید تا پتانسیل عظیم مخاطبانی محصولات دینی آشکار شود. صدا البته می‌دانیم که این ظرفیت عظیم تا به حال مورد توجه نبوده و برایش بازارسازی نشده است.

بوک مارک



استونر

جان ویلیامز  
در کتابخانه دانشگاه در میان قفسه‌های هزارها کتاب می‌گشت و بوی چرم، پارچه نم‌کشیده، و صفحه‌های خشک و شکننده را فرومی‌کشید گویی بخوری نادر را بو می‌کند. گاهی می‌ایستاد، کتابی را از قفسه‌ای برمی‌داشت و لحظه‌ای آن را در دست‌های بزرگ خود نگاه می‌داشت که از حس هنوز ناشنای شیرازه، جلد و ورق‌های انعطاف‌پذیر کتاب دچار لرزشی خفیف می‌شد. سپس کتاب را ورق می‌زد و قطعه‌ای را اینجا و آنجا می‌خواند. با احتیاط ورق می‌زد مبادا انگشتان ناشی‌اش بر گ‌های کتابی را که جهان می‌کنند تا کشفش کنند، بدرند و نابود کنند.

دیالوگ



محاکمه

ابریخ قادری  
همیشه همین‌طور، وقتی قراره کسی رو بکشید و یا محاکمه کنید همه کار از دستتون برمیاد. اما وقتی قراره کسی رو نجات بدین اون وقت لنگ می‌زنین. اون وقت می‌شین به بشر عاجز و ناتوان، تو این دنیا گرفتن جون خیلی آسون‌تره.

تقویم / رویداد

### اولین خبرگزاری ایران



اولین خبرگزاری ایران ۱۴ سال بعد از تأسیس نخستین خبرگزاری جهان در نیویورک راه افتاد؛ درست در تاریخ ۱۹ مرداد ۱۳۱۳. «آژانس پارس» که ابتدا در اتاقی در وزارت امور خارجه تشکیل شد، علاوه بر گرفتن خبر و ارسال آن برای روزنامه‌ها، «پولتن خبری صبح و عصر هم به زبان‌های فارسی و فرانسه برای مسئولان منتشر می‌کرد. آژانس از سال ۱۳۲۲ اخبار خبرگزاری‌ها، رادیو، تلویزیون‌ها و مطبوعات را به زبان‌های مختلف ترجمه و منتشر می‌کرد. اسفند ۱۳۴۲ هم‌زمان با تأسیس وزارت اطلاعات و جهانگردی (ارشاد امروزی)، آژانس پارس با نام خبرگزاری پارس «پانا»، به این وزارت‌خانه ملحق و فعالیتش ۲۴ ساعته شد. مدتی هم خبرگزاری پارس زیر مجموعه رادیو شد و در میدان ارگ (۱۵ خرداد) به‌طور مشترک با رادیو فعالیت می‌کرد و به نوعی تهیه‌کننده اخبار رادیو بود، اما با تشکیل رادیو تلویزیون ملی ایران، خبرگزاری پارس دوباره تحت نظارت وزارت اطلاعات و جهانگردی به‌کار ادامه داد. سال ۱۳۵۰ بود که رقیبی برای خبرگزاری پارس پیدا شد. سازمان رادیو تلویزیون ملی تصمیم گرفته بود برای خود یک خبرگزاری مستقل داشته باشد (همانی که امروز واحد مرکزی خبر نام دارد). پیشرفت این خبرگزاری جدید و استقبال روزافزون مطبوعات از آن نزدیک بود به تعطیلی خبرگزاری پارس منجر شود اما حمایت‌های دولتی توانست نجات‌بخش این خبرگزاری باشد.

خبرگزاری پارس تا پیروزی انقلاب میان نهادهای مختلفی از جمله وزارت پست و تلگراف، وزارت اطلاعات و نهاد نخست‌وزیری دست به‌دست شد و سرانجام در دی‌ماه ۱۳۶۰ به وزارت ارشاد رسید؛ البته با نام جدید «سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی».

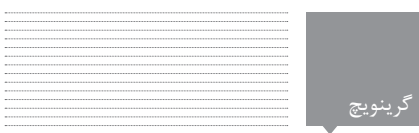
اگرچه ساخت آسمان‌خراش‌ها در مراکز بزرگ اقتصادی و تجاری جهان مانند نیویورک توجیهی محکم و اقتصادی مبتنی بر عرضه و تقاضا دارد، اما در کل ساخت آسمان‌خراش‌ها سازه‌های بزرگ به نوعی زاینده‌جای طلبی و ابراز قدرت بشر است. در همین زمینه نقل‌قولی از کامران معظمی مدیرعامل شرکت دلبیواس‌بی که ساخت بلندترین بناها در لندن (شارد)، آمریکا (مرکز تجارت جهانی یک) و آسیا (برج شانگهای) را در کارنامه خود دارد خالی از لطف نیست؛ او بر این باور است که «حتی برای ساخت یک بنای ۱۰۰ متری هم باید دلایل موجهی داشته باشیم، ساختمان‌های بسیار بلند از آن خود کرد، امپایر استیت بود که روند اجاره واحدهای آن به قدری با مشکل روبه‌رو شد که به آن لقب «همتی استیت» یا استیت خالی دادند.

## آسمان‌خراش‌ها در عصر دورکاری

همین موضوع باعث خالی ماندن اتاق‌های اغلب آسمان‌خراش‌های جهان شده است. تا جایی که به گزارش بی‌بی‌سی این اواخر مقامات چین اعلام کردند ساخت آسمان‌خراش‌ها ممنوع است چرا که در برخی موارد پروژه‌هایی بهبوده‌اند. بد نیست به مناسبت دهم آگوست، روز جهانی آسمان‌خراش‌ها این واقعیت را گوشزد کنیم که وجه تسمیه این روز جهانی، زادروز معمار مشهور، ویلیام ون آلن است که یکی از ۲ ساختمان بلند آمریکا یعنی کرایسلر و امپایر استیت را در سال ۱۹۳۰ میلادی در نیویورک طراحی کرد. ساختمان دیگری که سال بعد عنوان بلندترین سازه جهان را از آن خود کرد، امپایر استیت بود که روند اجاره واحدهای آن به قدری با مشکل روبه‌رو شد که به آن لقب «همتی استیت» یا استیت خالی دادند.

سامان رضایی  
روزنامه‌نگار

بشر یکی از انگشت‌شمار موجودات زنده‌ای است که کارهای متناقض بسیاری انجام می‌دهد. برای نمونه روزی ۱۲ تا ۱۵ ساعت کار می‌کند تا اجاره‌هایی بابت تأمین آرامش و آسایش اسباب‌منزلش فراهم کند. در دنیای معماری هم برخی بر این باورند که ساختن آسمان‌خراش‌ها هم یکی از این تناقض‌هاست. آسمان‌خراش‌ها با هزینه‌های هنگفت ساخته می‌شوند؛ در حالی که حتی پیش از شیوع کرونا هم مدیران شرکت‌های بزرگ جهان به سمت دورکار کردن کارمندان خود می‌رفتند و این روند در روزگار پسا‌کرونا بی‌بشدت رو به فزونی



### کمک برای انتقال چمدان



کانبرا؛ شرکت هواپیمایی کانئاس که طی چند ماه گذشته به مشکلاتی برخورد کرده بود از تمام کارمندان و حتی مدیران خواست تا به‌صورت داوطلبانه در جایه‌جایی چمدان‌های مسافرها کمک کنند. به گزارش یورونیوز، کالین هیوز، مدیر اجرایی این شرکت هواپیمایی، در بیانیه‌ای از دست‌کم ۱۰۰ مدیر و کارمند ارشد داوطلبی خواسته است برای این برنامه که از میانه اوت آغاز خواهد شد داوطلب شوند. نقش افراد جدید، بارگیری و تخلیه چمدان‌ها از هواپیما و همچنین مرتب‌سازی بارها و اسکن آنها خواهد بود. براساس این بیانیه، داوطلبان باید از نظر جسمی توانایی حرکت دادن و بلند کردن چمدان‌های تا وزن ۳۲ کیلوگرم را داشته باشند. بروز هرج و مرج در فرودگاه‌ها پس از آن در هفته‌های اخیر تشدید شده که با کاهش محدودیت‌های کرونا، تقاضای سفر به‌شدت افزایش یافته است. خطوط هوایی که پیش‌تر به دلیل همه‌گیری این ویروس و کساد شدن پروازهای هوایی از شمار کارکنان خود کاسته بودند، اکنون زیر فشار تعداد بالای مسافر قرار دارند.

### گرانی گوشت و حراج شیرها



لاهور؛ باغ‌وحشی در پاکستان با وجود انتقادهای متعدد هفته آینده ۱۲ شیر را برای مجموعه‌داران خصوصی به حراج می‌گذارد. هدف از این اقدام باز کردن جا برای حیوانات و کاهش هزینه خرید گوشت برای تغذیه شیرها عنوان شده است. قیمت پایه این حیوانات ۱۵۰ هزار روپیه پاکستان معادل ۷۰۰ دلار تعیین شده است. اما مقامات امیدوارند هر یک از آنها را ۲ میلیون روپیه معادل حدود ۹ هزار دلار به فروش برسانند. به گزارش خبرگزاری فرانسه، هم‌اکنون ۲۹ شیر، ۲ پلنگ آمریکایی و ۶ ببر در باغ‌وحش لاهور زندگی می‌کنند. مقامات قصد دارند ۱۱ تا ۱۲ شیر بین ۲ تا ۱۵ سال را به حراج بگذارند. نگهداری حیوانات وحشی، مانند شیر، ببر و پلنگ به‌عنوان حیوان خانگی در پاکستان مرسوم است.

### بهباد آبی برای نجات معدنچیان



مکزیکوسیتی؛ نیروهای امدادی مکزیک به‌عنوان بخشی از تلاش‌های خود برای جست‌وجو و نجات ۱۰ معدنچی گرفتار در معدن زغال‌سنگ در شمال مکزیک از «بهباد آبی» استفاده خواهند کرد. به گزارش یورونیوز، لورا ولاسکز، هماهنگ‌کننده ملی دفاع غیرنظامی مکزیک گفت که این بهبود آبی می‌تواند بدون به‌خطر انداختن جان امدادگران از موانع موجود در محل حادثه عکسبرداری کند تا مسئولان در مورد چگونگی کمک به معدنچیان گرفتار در معدن تصمیم بگیرند. هفته گذشته در پی جاری شدن سیل در معدن زغال‌سنگ در سابیناس در شمال مکزیک، دیوارهای این معدن فرو ریخت که در پی آن ۱۵ کارگری که در آن مشغول به کار بودند، گرفتار شدند. براساس اعلام نیروهای امدادی مکزیک، ۵ نفر از کارگران محبوس در معدن توانستند خود را از زیر آوار خارج کنند اما از آن زمان به بعد تماس با دیگر کارگران قطع شده است. بنا به گزارش‌ها، کار پمپاژ آب از این معدن ادامه دارد تا امدادگران پس از ایمن‌سازی محیط، وارد آن شوند. خانواده معدنچیان که در معدن گرفتار هستند با گلابه از آندرس مانوئل لوبز اوبرادور، رئیس‌جمهور مکزیک، بر این نظرند که اطلاعات کمی به آنها داده می‌شود.

### فرهنگ و زندگی

#### در راه خدا...



فاطمه موسوی

۲ دست زرد رنگ در اطراف یک حجم چندضلعی؛ تصویری است که همه ما از صندوق صدقات در ذهن داریم. صندوق‌هایی که در گوشه و کنار شهر دیده می‌شوند و از سنت نیکوی کمک به نیازمندان حکایت دارند. شاید فکر کنید شرایط بد اقتصادی اجازه نمی‌دهد مثل سابق این صندوق‌ها زود به زود پر شوند، اما انطور که معاون توسعه مشارکت‌های مردمی کمیته امداد استان تهران گفته، مردم تهران فقط در ۴ ماه نخست امسال ۱۳ میلیارد و ۷۰۰ میلیون تومان صدقه برای رسیدگی به امور نیازمندان پرداخت کرده‌اند که این میزان صدقات مردمی نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۲۹ درصد رشد داشته است. البته چند سالی هست که کمیته امداد برای جمع‌آوری صدقات راه‌های دیگری را هم به‌جسز صندوق‌های صدقه پیش‌روی مردم گذاشته است، نمونه‌اش راه‌اندازی هزار مرکز نیکوکاری برای دریافت کمک‌های نقدی است. ضمن اینکه خیران می‌توانند از طریق اسکن کد (QR) در گاه پرداخت

الکترونیکی) یا شماره‌گیری تلفن گویای ۷۳۵۵ یا کد \*۲۱ \* ۸۸۷۷ QR است که مشترکان از طریق اسکن کد مشخص، می‌توانند به آسانی صدقات خود را به نیت خانواده‌های نیازمند پرداخت کنند. همان‌طور که می‌دانید کمک‌های جمع‌آوری شده از صندوق‌های صدقات هم مطابق جدول سهمیه‌بندی و مبتنی بر نیاز جامعه هدف در امور معیشتی، درمان، مسکن، جهیزیه و تحصیلات نیازمندان هزینه می‌شود. تا امروز ۲۲۳ هزار و ۴۸۰ صندوق صدقات فعال در استان تهران وجود دارد که از این تعداد ۲۸۴ هزار و ۹۹۱ صندوق در اختیار مشترکان خانگی و مابقی در قالب صندوق بزرگ و متوسط در معابر، ادارات، مجتمع‌های تجاری و مدارس نصب شده‌اند. البته این اعداد و ارقام تنها برای کمیته امداد و مربوط به صدقات نقدی است. قطعاً میزان صدقات با توجه به اینکه مردم به نهادهای دیگری هم کمک‌های نقدی و غیر نقدی می‌کنند، بیش از اینهاست.



### فراخوان



بی‌تعارف و تکلف، مثل همین متن کوتاهی که می‌بینید. ما منتظریم تا نوشته‌هایتان درباره مسائل روزمره، مشکلات و دغدغه‌هایتان را برای ما ارسال کنید. اگر اهل طنز و کاریکاتور و طراحی هم هستید جانتان اینجا محفوظ است. متن یا طرح‌تان که آماده شد یک تماس با شماره ۲۳۰۲۳۶۳۶ بگیرد تا برای رساندنش به ما، راهنمایی‌تان کنیم.

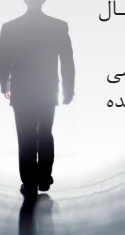
### گنج واژه

#### مرگ و سوگ واژه‌هایی سیاه

هستی دوفروش

است. در زبان اوستایی، کلمه سئوئوک، هم معنا و هم ریشه سوگ بوده و در سانسکریت نیز شوک به معنی سوختن و داغ دیدن است. ما در بسیاری از کلمات دیگر نیز زبان‌هم‌ریشه‌گی زبان سانسکریت و این‌ها دیده‌های اجتماعی به شکل‌های سراسر بر می‌آورد. کهن‌ترین مراسم سوگوری در تاریخ و اسطوره‌های ایرانی مراسم سوگ سیاوش است. پژوهشگران معتقدند همچنان نیز مراسم عزاداری قوم‌ها در مناطق مختلف ایران تحت تأثیر این سرزمین واژه مرگ را برگزیدند. واژه مرگ برگرفته شده از کلمه میر پهلوی است. ما هنوز هم مرگ‌میر را کنار هم استفاده می‌کنیم. در زبان پهلوی مورتن یا مورتن فعلی است که برای مرگ استفاده می‌شود. در زبان اوستایی نیز مرتسا یا مرته به‌معنای مردن است.

اما در دنیای زندگان، مرگ با مرگ تمام نمی‌شود. در زمینی که نیستی، حتمی است، پدیده‌های نیاز است تا این نبودن را برای زندگان تسلی بخش کند. پس سوگ سر بر می‌آورد تا پاسخی احساسی بر این نیستی باشد. بنابراین سوگوری، تاریخی کهن دارد و ریشه‌اش به نخستین انسان‌های هوشمند بازمی‌گردد که شروع به ساخت پدیده‌های اجتماعی از جمله سوگوری کردند. اما واژه سوگ، از کجا وارد زبان فارسی شد؟ سوگ واژه‌های پهلوی است که ریشه‌اش سوز به‌معنای سوختن بود و هنوز هم از دست دادن عزیزان مانند هزاران سال پیش جانسوز بوده است. مقابل سوز در زبان فارسی سوز به‌معنای جشن آمده



این شعر مولوی:  
آنچه خوردی و داده‌ای مرگ  
سیاه  
از نبات و دارو و برگ و گیاه